

ด่วนที่สุด

ที่ พณ 0307/ 676

วาระเพื่อทราบ
เรื่องที่ ๓

กระทรวงพาณิชย์

44/100 ถนนนนทบุรี 1

นนทบุรี 11000

สน. 1/27

17 ก.พ. 2548

14 กุมภาพันธ์ 2548

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

1061

ดว

ฉบับที่

วันที่ 15 ก.พ. 2548

1027

เรื่อง รายงานผลการดำเนินมาตรการแทรกแซงราคาข้าวของรัฐบาล ปี 2547

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

15 ก.พ. 2548

จัดเข้าวาระ.....

ตามที่กระทรวงพาณิชย์ได้ดำเนินมาตรการแทรกแซงราคาข้าว ปี 2547 ผ่านโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี 2546/47 และนาปรังปี 2547 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับและสร้างเสถียรภาพราคาข้าวภายในประเทศ รวมทั้งผลักดันการส่งออกข้าวไทยให้ขยายตัวสูงขึ้น เป็นการเพิ่มรายได้และสร้างเสริมความเป็นอยู่ของเกษตรกรชาวนาซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ นั้น

กระทรวงพาณิชย์ ขอรายงานผลการดำเนินมาตรการแทรกแซงราคาข้าวของรัฐบาลปี 2547 โดยสรุปดังนี้

1. โครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี 2546/47 และนาปรังปี 2547

กระทรวงพาณิชย์ได้ดำเนินโครงการรับจำนำข้าวเปลือกฯ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2546 จนถึง 31 ตุลาคม 2547 โดยกำหนดเป้าหมายปริมาณและราคารับจำนำข้าวเปลือก ดังนี้

1.1 ข้าวเปลือกนาปี ปริมาณรวม 9.0 ล้านตัน

1.1.1 ข้าวเปลือกหอมมะลิ ปริมาณ 5 ล้านตัน ราคารับจำนำ 6,700 – 7,000 บาท/ตัน

1.1.2 ข้าวเปลือกเจ้า ปริมาณ 3 ล้านตัน ราคารับจำนำ 4,760 – 5,330 บาท/ตัน

1.1.3 ข้าวเปลือกเหนียว ปริมาณ 1 ล้านตัน ราคารับจำนำ 5,650 – 5,900 บาท/ตัน

1.2 ข้าวเปลือกนาปรัง ปริมาณรวม 2.5 ล้านตัน

1.2.1 ข้าวเปลือกหอม (สุพรรณบุรี/ปทุมธานี) ราคารับจำนำ 5,400 – 6,000 บาท/ตัน

1.2.2 ข้าวเปลือกเจ้านาปรัง ราคารับจำนำ 5,500 – 5,900 บาท/ตัน

ทั้งนี้ จากปริมาณเป้าหมายรวมทั้งสิ้น 11.5 ล้านตัน ปรากฏว่ามีเกษตรกรชาวนานำข้าวเปลือกมาจำนำในโครงการฯ เพียง 2.502 ล้านตัน เพราะราคาข้าวเปลือกในตลาดซื้อขายกันสูงกว่าที่รัฐบาลรับจำนำ จึงมีข้าวเข้ามาจำนำเป็นจำนวนน้อย

2. งบประมาณในการดำเนินโครงการ

โครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี 2546/47 และนาปรังปี 2547 กระทรวงพาณิชย์ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) ในวงเงิน 1,729.4 ล้านบาท ซึ่งต่ำกว่างบประมาณที่ได้รับในโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี 2545/46 และนาปรังปี 2546 ซึ่งได้รับในวงเงิน 3,206.8 ล้านบาท เป็นจำนวนถึง 1,477.4 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 46

3. ผลการดำเนินโครงการ

3.1 การยกระดับราคาข้าวเปลือก

ในปีการผลิต 2546/47 ราคาข้าวเปลือกในตลาดสูงขึ้นจากปีการผลิต 2545/46 ทำให้เกษตรกรชาวนาขายข้าวเปลือกได้ราคาสูงขึ้นโดยเฉลี่ย ดังนี้

3.1.1 ข้าวเปลือกหอมมะลิมีราคาเฉลี่ยตันละ 8,524 บาท สูงขึ้น โดยเฉลี่ย 757 บาท/ตัน
 3.1.2 ข้าวเปลือกเจ้าพันธุ์ปทุมธานีมีราคาเฉลี่ยตันละ 4,907 บาท สูงขึ้น โดยเฉลี่ย 198 บาท/ตัน
 3.1.3 ข้าวเปลือกเหนียวมีราคาเฉลี่ยตันละ 6,470 บาท สูงขึ้นเฉลี่ยตันละ 380 บาท/ตัน
 3.1.4 ในปีการผลิต 2546/47 ผลผลิตข้าวเปลือกของเกษตรกรชาวนามีปริมาณ 27.241 ล้านตันข้าวเปลือก และราคาข้าวเปลือกเฉลี่ยตันละ 5,974 บาท ทำให้เกษตรกรชาวนามีรายได้จากการขายผลผลิตข้าวรวมทั้งประเทศ เป็นเงิน 162,730.1 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากการผลิต 2545/46 ซึ่งมีผลผลิตข้าวเปลือก 26.057 ล้านตันข้าวเปลือก ราคาข้าวเปลือกเฉลี่ยตันละ 5,615 บาท คิดเป็นรายได้ของเกษตรกรชาวนา เป็นเงิน 146,302.0 บาท สูงขึ้น มูลค่า 16,428.1 ล้านบาท (รายละเอียดดังตารางแนบ)

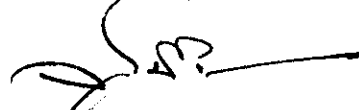
3.2 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกข้าวปี 2547

กระทรวงพาณิชย์ได้บริหารสต็อกข้าวที่ลุดจํานํา และระบายโดยการประมูลขายให้เอกชนส่งออกในช่วงที่ข้าวขาดตลาดในราคาที่สูง ทำให้ปี 2547 นับเป็นประวัติการณ์ส่งออกข้าวไทย คือ มีปริมาณการส่งออกทั้งสิ้นสูงถึง 10.14 ล้านตัน มูลค่า 110,376 ล้านบาท สูงขึ้นจากปี 2547 ที่ส่งออก 7.60 ล้านตัน มูลค่า 76,368 ล้านบาท เป็นปริมาณ 2.54 ล้านตัน และมูลค่า 34,008 ล้านบาท

ดังนั้น เมื่อพิจารณาผลการดำเนินการตามมาตรการแทรกแซงราคาข้าวของรัฐบาลตามข้อ 3.1 และ 3.2 จะเห็นได้ว่ารัฐบาลได้ใช้งบประมาณในการดำเนินโครงการรับจํานําข้าวเปลือก ปีการผลิต 2546/47 เป็นเงิน 1,729.4 ล้านบาท ซึ่งน้อยกว่างบประมาณที่ใช้ในปีการผลิต 2545/46 เกือบเท่าตัว แต่เมื่อเปรียบเทียบผลสำเร็จของการดำเนินโครงการกับค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนดังกล่าวแล้ว นับเป็นการลงทุนที่มีมูลค่าต่ำ ในขณะที่ผลตอบแทนที่ได้รับคุ้มค่าและเพิ่มขึ้นหลายเท่าตัว ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มรายได้ในการขายข้าวเปลือกของเกษตรกรชาวนาจากปีที่ผ่านมาถึง 13,299.8 ล้านบาท รวมทั้งปริมาณและมูลค่าการส่งออกข้าวที่เพิ่มขึ้นจากเดิม เป็นปริมาณ 2.54 ล้านตัน มูลค่า 34,008 ล้านบาท จึงถือได้ว่ามาตรการแทรกแซงราคาคาวดังกล่าว ซึ่งกระทรวงพาณิชย์ใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการเพื่อให้กลไกตลาดทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของรัฐบาล ที่มุ่งเน้นยกระดับและรักษาเสถียรภาพราคาข้าวรวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งและรายได้ของเกษตรกรชาวนาให้ดีขึ้น ประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานําเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายวัฒนา เมืองสุข)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

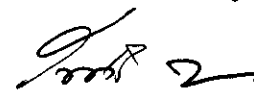
ทพ 9/15
 คณบดีได้นำเสนอคณะรัฐมนตรี
 เมื่อวันที่ 15 ก.พ. 2548 ลงมติว่า
 ทราบ

กรมการค้าต่างประเทศ

โทร. 0-2547-5133-4

โทรสาร 0-2547-4821

จัดอยู่ในประเภทเรื่องฯ ที่เสนอคณะรัฐมนตรีได้โดยตรง

(นายโสมศรี อารยะศิริ)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

เปรียบเทียบผลผลิต ราคา และรายได้ของเกษตรกรปี 2545/46 กับปี 2546/47

ชนิดข้าว	ปี 2545/46					ปี 2546/47				
	ผลผลิตข้าว	ราคาเฉลี่ย	รายได้	ต้นทุนการผลิต	รายได้สุทธิ	ผลผลิตข้าว	ราคาเฉลี่ย	รายได้	ต้นทุนการผลิต	รายได้สุทธิ
	(ล้านตัน)	(บาท/ตัน)	(ล้านบาท)	(บาท/ตัน)	(ล้านบาท)	(ล้านตัน)	(บาท/ตัน)	(ล้านบาท)	(บาท/ตัน)	(ล้านบาท)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5) = (1) x {(2)-(4)}	(6)	(7)	(8)	(9)	(10) = (6) x {(7)-(9)}
ข้าวเปลือกหอมมะลิ	5.218	7,767	40,528.2	6,200	8,176.6	5.531	8,524	47,146.2	6,092	13,451.4
ข้าวเปลือกเจ้า	15.302	4,709	72,053.5	3,987	11,049.0	15.918	4,907	78,109.6	3,859	16,675.2
ข้าวเปลือกเหนียว	5.537	6,090	33,720.3	5,064	5,681.0	5.792	6,470	37,474.2	5,075	8,079.8
รวม	26.057	5,615	146,302.0	4,659	24,906.6	27.241	5,974	162,730.1	4,571	38,206.4

ที่มา : 1. ผลผลิตข้าวมาจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

2. ราคาข้าวเปลือกและต้นทุนการผลิตจากกรมการค้าภายใน

3. ราคาเฉลี่ยและต้นทุนการผลิตเป็นการคำนวณโดยเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Weighted Average)

สำนักงานการค้าข้าวต่างประเทศ

11 กุมภาพันธ์ 2548